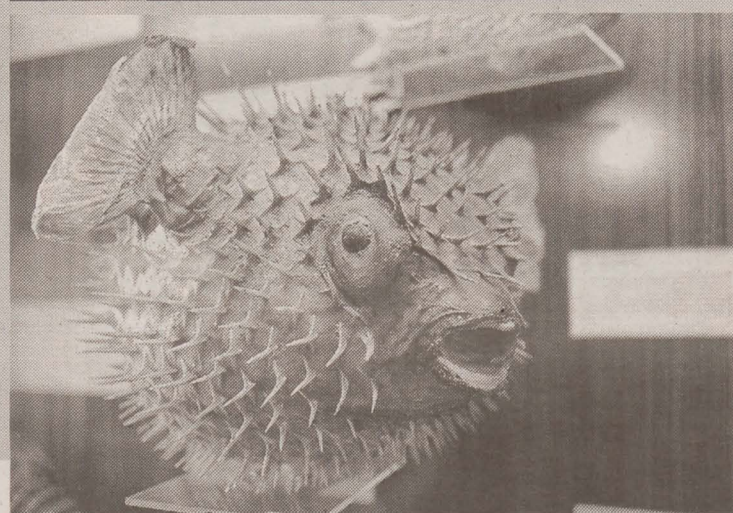
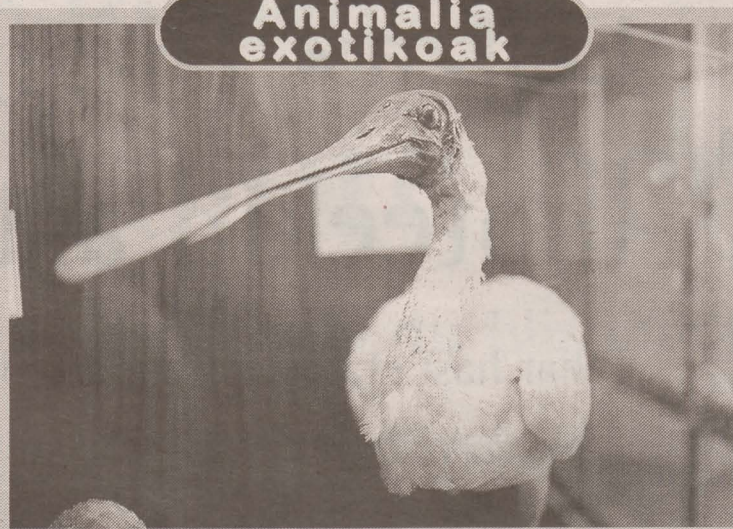

naturaren berezitasunak

• ARGAZKIAK: MIKEL SAIZ

Animalia exotikoak

txina

Munduko faunaren bi

Opuseko Unibertsitateak zabaldu berri duen
Natur Zientzien Museoak 9000 ale biltzen ditu, horietatik
6000 Lekarozko ikastegiak emanak

**Opuseko Unibertsitateak Natur Zientzien
Museoa zabaldu berri du Iruñean. Egoitzak
9000 ale bildu ditu, eta erakuslehoian nagusi
dira ehun urtetan zehar Lekarozko kaputxinoen
ikastegiak jasotako 6000 aletik gora. Bilduman
Penintsulako espezieak ez ezik, apaizek
misioetan hartutako era guztietako barraskilo,
tximeleta eta mineralak topa ditzake bisitariak.**

NAFARROAKO UNIBERTSITATEKO ZIENTZIA
Eraikina Natur Zientzia Museoak bila-
katu da. Egoitzak dituen bost solairutako
banaturik lauogeia eta hamalau beira-ara-
setan Penintsulako zein Munduko beste
txokoetako hainbat espezieak bildu dira.
Izokinak bai baina inork gutxiak noizbait
Bidasoako ibaian bistatu duen 62 zentime-
trotako amorraina, Pazifikoko irlaren bate-
ko itsasertzean hartutako barraskilo han-
diena —Melangenidae izenekoa—,
baserritarren batek Lekarozko aipaize
emandako bi buruko txekorra edota misio-

lari bati Venezuelako indio batek eskainta-
ko bederatzi metroko boha dira, beste 9000
alaren artean, museoak bildu dituen Mun-
duko faunaren erakusle. Rafael Jordana
Opuseko Unibertsitateko Zoologia eta Eko-
logiako zuzendaria dioen moduan, bilduma
osotasunean da esanguratsua eta helburu
zientifikoa baino gehiago didaktikoa du.
Baina Zientzi eraikinak lekutzen duen era-
kuslehoiak heziketarako balioa izateaz
gain, desagertzeaz dauden espezie asko
jaso dira. «Egun disekatzeko eta ehizatzea
debeztatua dagoen ugatza eta saia daude.
Mirua, arrano beltza, oiloa, hontza, antza-
rak, lertxuna, zikoina beltza eta zuria,
kurrilloa. ... ere ikus daitezke», azaldu du.
Beira-arasa bakoitzean hegaztien historia,
migrazioak, bizilekua ikas daitezke. «Jen-
deak informazio osatu bat eraman dezan
egina dago», gaineratu du. Baina hegaztiak
ez ezik, bestelakoak ere lekutzen ditu erai-
kinak. Beheko solairuan Jose del Rio y
Soler De Cornellas arkitekto madrildarrak
emandako 2500 itsas barraskiloak ageri
dira, eta, nola ez, Lekarozen bildutako
milatik gorako fosilak eta mineralak. «Bi
bildumekin 3000 espezieetako 4000 ale

ditugu. Oso bilduma garrantzitsua da eta
maila handikoa. Mundu osoko fauna
ordezkatzeko duelako», dio Jordanak. Hori
gehitu behar zaio Jaime Anfruns katalanak
utzitako tximeleta tropikalen bilduma.
Nolanahi ere, museoak bildu dituen alerik
gehienak Lekarozko ikastegikoak dira,
6000, hain zuzen.

Ehun urte baino gehiagoko bilduma

Lekarozko ikastegia 1891an sortu zen eta
1989-90 ikasturtean itxi zen, nahiz eta
egun eraikin zaharrean bost apaiza bizi
diren. Mamifero handiak, bertakoak, otso-
ak orain ez badira ere hemengo mendietan.
Ehun eta zortzi urte horietan bildutako
aleak dira Opuseko Unibertsitatean jarri
direnak. Dena den, 6000 ale eskuratzea ez
da batere erraza, baina, kaputxinoak, hain-
beste urtetan auzokide izan dituzten baz-
tandarren moduan, tuku-tuku ale interes-
garri eta baliagarri ugari bildu zuten. Vidal
Perez Villarreal kaputxino arabarra 1951an
sartu zen Lekarozko ikastegira. Egun Iru-
ñean ordenak duen egoitza batean bizi da
eta malenkoniak gogoratu ditu urte haiek.
Misioetako mintegi bezala sortu bazen ere,
denborarekin ikastetxe bihurtu zen. Horre-
gatik museoan jaso diren ale asko Pazifiko-
ki irletatik ekarritakoak dira. «Palaoseko
irlara iritsi ziren eta 1886tik hasi ziren
hainbat objektu biltzen. Han jasotako zati
handi bat Lekarozen dago oraindik», gogo-
ratu du kaputxinoak. Bestalde, museoan
aurkitu daitezkeen espezie exotiko guztiak:
Gartzaingo artisau batek zurratutako bede-